

Programmabegroting 2021 en Meerjarenraming 2022-2024

GGD IJsselland, april 2020
(G20.000556)

Uit de Wgr (§ 7. Financiën, artikel 34-35) en onze gemeenschappelijke regeling (artikel 47) volgt dat het algemeen bestuur de begroting vaststelt, waarna het dagelijks bestuur binnen twee weken na vaststelling en vóór 1 augustus de begroting naar Gedeputeerde Staten van de provincie stuurt. Het dagelijks bestuur zendt vóór 15 april de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor de begroting aan de raden. De raden kunnen op deze ontwerpbegroting hun zienswijze geven. Daarom zendt het dagelijks bestuur de ontwerpbegroting acht weken voordat deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, toe aan de raden.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Bestuurlijke samenvatting	5
Voorwoord	7
1. Algemene uitgangspunten	9
1.1 GGD IJsselland	9
1.2 Omvang van de begroting	10
1.3 Indexering	11
2. Programma's	12
2.1 Programma Gezondheid	12
2.2 Programma Service en Samenwerking	18
3. Financiële begroting	20
3.1 Begroting van baten en lasten GGD IJsselland	20
3.2 Toelichting op de financiële begroting	20
3.3 Algemene lasten en dekkingsmiddelen	21
3.4 Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage	22
4. Paragrafen verplicht op grond van het BBV	23
4.1 Algemeen	23
4.2 Weerstandsvermogen en risico's	23
4.3 Onderhoud kapitaalgoederen	27
4.4 Bedrijfsvoering	27
4.5 Verbonden partijen	28
4.6 Treasury	28
Bijlage 1 Overzicht gemeentelijke bijdragen	31
Bijlage 2 Ontwikkeling gemeentelijke bijdragen	32
Bijlage 3 Overzicht personele sterkte	33
Bijlage 4 Overzicht van reserves en voorzieningen	34
Bijlage 5 Overzicht van langlopende leningen	35
Bijlage 6 Overzicht activa	36
Bijlage 7 Overzicht taakvelden en overhead	37
Bijlage 8 Balans	38
Bijlage 9 Compensabele BTW	40
Bijlage 10 Beleidsindicatoren	41

Bestuurlijke samenvatting

De Programmabegroting 2021 van GGD IJsselland heeft betrekking op alle uitgaven en inkomsten die voor 2021 worden voorzien. De totale begroting omvat (afgerond) achtentwintig miljoen euro. Voor dit geld voert GGD IJsselland de taken uit die voor een belangrijk deel zijn vastgelegd in de Wet publieke gezondheid of waarover met de elf gemeenten in IJsselland afspraken zijn gemaakt. Het gaat dan om:

- 1 Producten die worden gefinancierd uit de algemene gemeentelijke bijdrage;
- 2 Dienstverlening die uit rijksbijdragen wordt gefinancierd;
- 3 Dienstverlening die met afzonderlijke gemeenten is overeengekomen;
- 4 Inkomsten en uitgaven voor diensten die door derden worden betaald (via een klanttarief voor burgers of andere partijen).

Zie voor een uitgebreidere toelichting paragraaf 1.2.

De totale Programmabegroting 2021 kent de volgende inkomsten en uitgaven:

Inkomsten (x €1.000,-)	2020	2021	Uitgaven (x € 1.000,-)	2020	2021
Algemene gemeentelijke bijdrage	19.753	19.886	Programma Gezondheid	19.334	20.432
Inkomsten uit DVO	2.320	3.161			
Inkomsten uit projecten	397	613	Programma Service en Samenwerking	170	183
Rijksbijdrage	674	1.103			
Inkomsten d.m.v. klanttarief	2.250	2.412	Overige uitgaven	316	204
Overige	800	866	Overhead	6.373	7.223
Totaal	26.193	28.041	Totaal	26.193	28.041

Wat betaalt mijn gemeente?

De bijdrage per gemeente is gespecificeerd weergegeven in bijlage 1 op pagina 29. De bijdragen zijn afgerond opgenomen in de onderstaande tabel.

Gemeente	Totaal gemeentelijke bijdrage 2021 (x € 1.000,-)
Dalfsen	1.057
Deventer	3.641
Hardenberg	2.295
Kampen	2.153
Olst-Wijhe	648
Ommen	677
Raalte	1.313
Staphorst	750
Steenwijkerland	1.561
Zwartewaterland	958
Zwolle	4.832
Totaal	19.886

Programma's

GGD IJsselland kent twee programma's: Gezondheid en Service en Samenwerking. Het programma Gezondheid omvat de inhoudelijke taken van de GGD. In het programma Service en Samenwerking zijn bestuurlijke en ondersteunende activiteiten ondergebracht. De inhoud en ontwikkelingen van deze programma's worden toegelicht in hoofdstuk 2.

Wat zijn de ontwikkelingen in deze begroting?

Ten opzichte van begroting 2020 neemt het volume van de begroting 2021 met € 1,8 miljoen toe. Er is geen sprake van nieuw beleid. De toename kan als volgt worden onderverdeeld:

• Ontwikkeling loonindex, cao en prijsindex	€ 530.000
• Uitbereiding Rijksvaccinatieprogramma (gefinancierd door Rijk)	€ 350.000
• Aangepaste DVO Centrale Toegang	€ 640.000
• DVO Wet verplichte GGZ	€ 220.000
• Omzet toename Toezicht Kinderopvang	€ 110.000

Gevolgen gemeentelijke bijdrage

De gemeentelijke bijdrage neemt als gevolg van de ontwikkelingen van loon en prijzen ten opzichte van 2020 afgerond met € 130.000 in totaal voor alle elf de gemeenten toe. Deze relatief beperkte stijging komt doordat GGD IJsselland vanaf 2020 de gemeentelijke bijdrage met € 400.000 structureel heeft kunnen verlagen. Door de loon- en prijsstijging van totaal € 530.000 stijgt de inwonerbijdrage in 2021 per saldo met € 130.000.

Voorwoord

Voor u ligt de begroting 2021 van GGD IJsselland. De begroting borduurt voort op de Ontwikkelingenbrief 2021, waarin we inhoudelijk zijn ingegaan op de lange termijnontwikkelingen en maatschappelijke opgaven die we zien op het terrein van de publieke gezondheid. In de ontwikkelingenbrief zijn tevens kaders voor de begroting 2021 gegeven, die in dit document verder worden uitgewerkt. De inhoudelijke ontwikkelingen worden in dit document niet meer uitgebreid behandeld, maar wel aangevuld met een aantal actualiteiten. De huidige actualiteit, begin april 2020, is dat er sprake is van een corona pandemie van ongekende omvang. De consequenties hiervan zullen worden meegenomen in de komende bestuursrapportages.

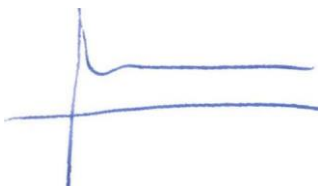
Zoals in de ontwikkelingenbrief is beschreven, speelt er veel op het gebied van publieke gezondheid en voelt de GGD zich uitgedaagd om het steeds breder wordende terrein van publieke gezondheid te verbinden met andere beleidsterreinen. Hiervoor hebben we samen met het algemeen bestuur vijf inhoudelijke programmalijnen uitgezet, die zijn uitgewerkt in de agenda Publieke gezondheid *Beweging vanuit eigen regio*. Ook intern ontwikkelt de GGD organisatie door naar een wendbare organisatie die op maat kan inspelen op actuele ontwikkelingen en zich richt op samenwerking in het netwerk. Hierbij staat persoonlijk leiderschap vanuit het gedachtengoed positieve gezondheid centraal.

Voor de omvang van de financiële begroting hebben bovenstaande ontwikkelingen en de agenda Publieke gezondheid geen directe gevolgen: zoals afgesproken worden alle ontwikkelingen binnen de begroting opgevangen. De begroting is verder geactualiseerd door de actuele omvang van DVO-taken mee te nemen en er is rekening gehouden met een verwachte omzet van de aanvullende diensten jeugdgezondheidszorg en projecten. De begroting neemt hierdoor toe in omvang, maar deze toename wordt dus verklaard door aanvullende diensten die niet gefinancierd worden uit de algemene inwonerbijdrage. Hierdoor heeft de GGD een beter beeld van de te verwachten omzet en overhead inkomsten. De begroting sluit hierdoor beter aan bij de werkelijkheid en dit verbetert de financiële beheersbaarheid. De werkelijke extra inkomsten vanwege aanvullende diensten en projecten zijn op het moment van schrijven nog niet bekend. Hierover worden in het najaar van 2020 afspraken gemaakt voor 2021. In de Bestuursrapportage voorjaar 2021 informeren wij u over deze inkomsten.

We hebben in de begroting 2021 het toepassen van de BBV-richtlijnen verbeterd. Dit betekent dat de overhead niet langer onderdeel uitmaakt van de kosten binnen de twee programma's die deze begroting kent. Daarnaast valt door de organisatieontwikkeling, waarbij onder andere de afdelingen zijn opgeheven, de oude kostenverdeling niet meer toe te passen. Dit heeft geleid tot verschuivingen die de vergelijking op detailniveau met eerdere jaren bemoeilijkt.

april 2020

Namens het dagelijks bestuur,

Michiel van Willigen
voorzitter

Rianne van den Berg
secretaris

1. Algemene uitgangspunten

1.1 GGD IJsselland

GGD IJsselland werkt aan publieke gezondheid voor elf gemeenten in IJsselland en werkt vanuit de volgende missie en visie:

GGD IJsselland wil het gezicht zijn van de publieke gezondheid in de samenleving. We zetten onze expertise in en delen deze in de samenwerking met andere partijen. Alle inwoners in onze regio zijn op een eigen manier bezig met gezondheid. Dáár sluiten wij bij aan met als uitgangspunt zoveel mogelijk regie bij de inwoner. We spelen snel en flexibel in op vragen en ontwikkelingen in de samenleving en gaan daarbij actief op zoek naar kansen.

Agenda Publieke gezondheid 2019-2023

De ambitie die GGD IJsselland op het gebied van publieke gezondheid heeft samen met de elf gemeenten staat beschreven in de Agenda Publieke gezondheid. Deze agenda gaat over de gezamenlijke doelen, die gaan helpen bij de transformatie in het sociale én het fysieke domein en bij de veranderingen in de zorg die bijdragen aan deze transformatie. In deze agenda staat preventie centraal: voorkómen dat problemen ontstaan en als ze ontstaan, deze eerder signaleren en zorgen voor adequate zorg en ondersteuning. En het gaat ook over gezonde en vitale inwoners, die meedoen in de samenleving. Welke concrete activiteiten in 2021 ondernomen gaan worden, wordt medio 2020 uitgewerkt voor fase 2 en medio 2021 voor fase 3. Een financiële vertaling van de Agenda Publieke gezondheid zit dan ook nog niet in deze programmabegroting. Vooralsnog wordt er vanuit gegaan dat de agenda ook in deze fases budgettair neutraal valt uit te voeren door het benutten van mogelijkheden voor externe financiering (subsidies en fondsen) en door bestaande budgetten te herschikken. Mocht dat niet het geval zijn voor deze fases dan komt dat aan de orde in respectievelijk de Bestuursrapportage Voorjaar 2021 en Bestuursrapportage Najaar 2021.

Procedure Programmabegroting 2021

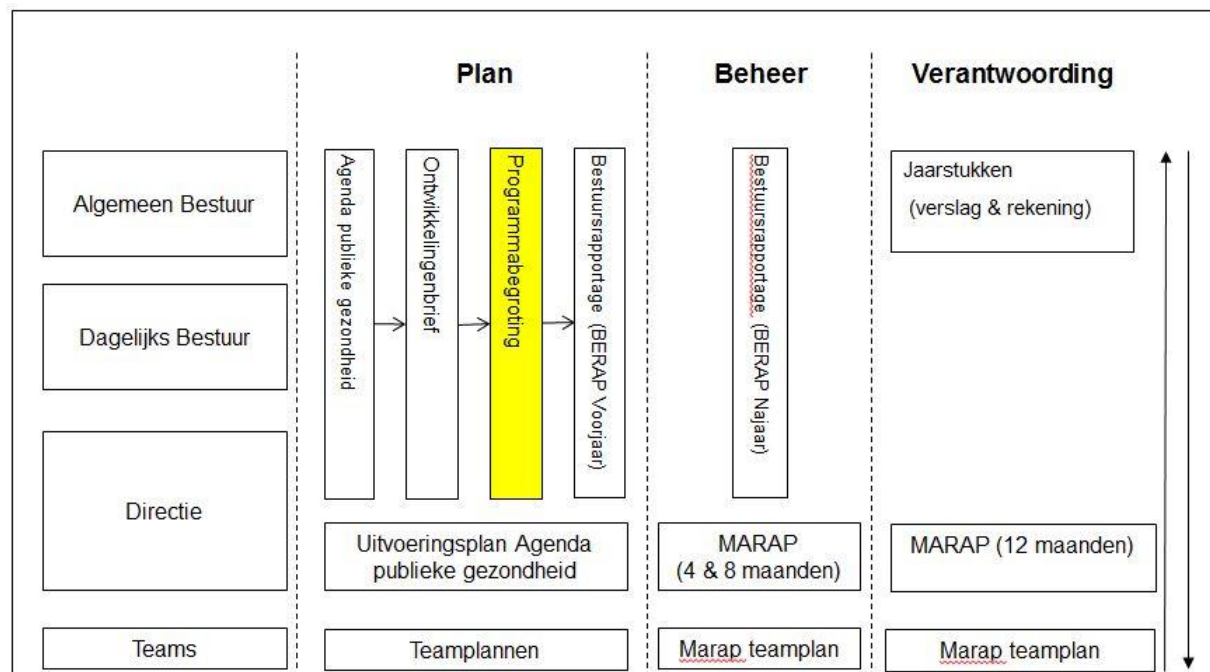
Wettelijk is voorgeschreven dat een gemeenschappelijke regeling haar begroting uiterlijk 15 juli vaststelt en binnen twee weken daarna, maar uiterlijk voor 1 augustus aan Gedeputeerde Staten van de provincie zendt. Daarvóór hebben de gemeenteraden de gelegenheid gehad om hun zienswijze over de begroting in te brengen. Door de tijdige vaststelling van de begroting van de gemeenschappelijke regeling kan deze worden verwerkt in de begroting van de deelnemende gemeenten. Dit betekent dat het programma nog 'beleidsarm' is en actuele ontwikkelingen nog niet allemaal zijn verwerkt.

Voor het verwerken van actuele ontwikkelingen geldt de volgende procedure:

- 1 de voorliggende Programmabegroting 2021 is gebaseerd op de uitgangspunten voor de begroting 2021 die het algemeen bestuur in december 2019 heeft vastgesteld;
- 2 het dagelijks bestuur stuurt de concept Programmabegroting voor 1 april 2020 aan de gemeenteraden, om hen in de gelegenheid te stellen hierover een zienswijze in te dienen;
- 3 in juni 2020 stelt het algemeen bestuur de Programmabegroting 2021 vast;
- 4 vervolgens wordt de Programmabegroting 2021 verder uitgewerkt. De inhoudelijke uitwerking en financiële bijstelling wordt verwerkt in de Bestuursrapportage voorjaar 2021;

- 5 de uitvoering van de begroting wordt gevolgd in de Bestuursrapportage najaar 2021 en uiteindelijk in de Jaarstukken over 2021;
- 6 het algemeen bestuur kan naar aanleiding van een tussentijdse rapportage (zo nodig) de begroting bijstellen.

De plaats van de Programmabegroting in de P&C cyclus van GGD IJsselland wordt weergegeven in onderstaand schema.

Figuur 1. Planning- en controlcyclus van GGD IJsselland

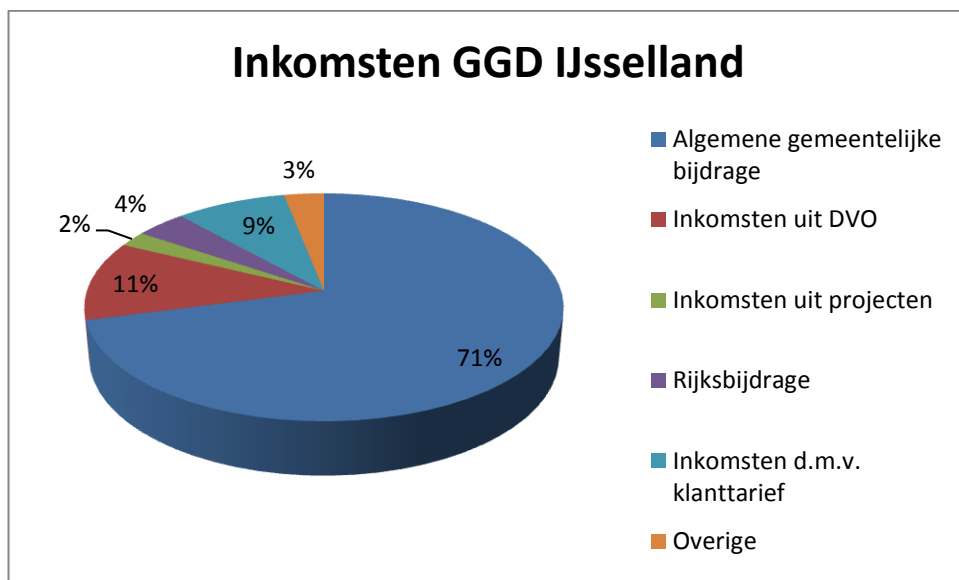
1.2 Omvang van de begroting

De begroting van GGD IJsselland heeft betrekking op alle uitgaven en inkomsten die voor 2021 worden voorzien. Deze betreffen de volgende zaken:

- 1 producten die worden gefinancierd uit de algemene gemeentelijke bijdrage, waaronder de wettelijke taken waarvoor de gemeenschappelijke regeling is ingesteld (bijvoorbeeld infectieziektebestrijding en jeugdgezondheidszorg);
- 2 dienstverlening die uit Rijksbijdragen wordt gefinancierd (dit betreft voornamelijk de bekostiging van de dienstverlening op het gebied van SOA-Sense);
- 3 dienstverlening die met afzonderlijke gemeenten is overeengekomen, op basis van een dienstverleningsovereenkomst of projectfinanciering met een langlopende subsidiebeschikking (zoals dienstverlening bemoeizorg die wordt gefinancierd door de centrumgemeente Zwolle);
- 4 geraamde structurele inkomsten en uitgaven voor diensten die direct door derden worden betaald (klanttarief voor burgers of andere partijen, zoals reizigersadviesing).

Daarnaast worden incidentele activiteiten van de GGD op projectbasis gefinancierd. Deze activiteiten zijn niet te voorzien en maken daarom geen deel uit van de programmabegroting.

Onderstaande figuur geeft een globaal overzicht van omvang van de begroting in voornoemde financieringsstromen (bedragen x 1000 Euro).

Figuur 2. Inkomsten GGD IJsselland

1.3 Indexering

In de programmabegroting 2021 zijn de verwachte ontwikkelingen van loonkosten en prijzen verwerkt op basis van de uitgangspunten die 12 december 2019, als onderdeel van de Ontwikkelingsbrief, door het algemeen bestuur zijn vastgesteld. De basis hiervoor is de ontwikkeling die in de septembercirculaire 2019 voor het gemeentefonds wordt gehanteerd.

Ontwikkeling personeelslasten

Loonontwikkeling 2021; de cao Samenwerkende Gemeentelijk Organisaties (cao GO), die van toepassing is op werknemers die voor een gemeentelijke of gemeenschappelijke gezondheidsdienst taken uitvoeren op grond van de Wet publieke gezondheid en/of de Wet op de lijkbezorging, loopt van 1 januari 2019 tot 1 januari 2021. Als uitgangspunt voor de begroting 2021 is de indexering van de salarissen vastgesteld op 2,6%. De huidige cao afspraken lopen tot 31-12-2020. Deze zijn verwerkt in de begroting 2021. Eventuele nieuwe cao afspraken moeten ten zijner tijd via een begrotingswijziging worden verwerkt.

Ontwikkeling Materiële lasten

Voor de materiële lasten wordt uitgegaan van een prijsstijging van 1,8% voor 2021.

Beleidsindicatoren

Met de laatste vernieuwing van het BBV is het opnemen van beleidsindicatoren in de programmabegroting verplicht gesteld. GGD IJsselland neemt vooralsnog alleen de verplichte beleidsindicatoren op in haar begroting (zie bijlage 10).

2. Programma's

2.1 Programma Gezondheid

2.1.1 Inleiding

Het programma Gezondheid omvat de basistaken van GGD IJsselland en de (structureel) aanvullende diensten die met gemeenten overeen zijn gekomen. De basis voor het werk van de GGD ligt in de Wet publieke gezondheid. Daarin staan de taken waarvoor de gemeente verantwoordelijk is en die de GGD uitvoert. Alle taken en bijbehorende dienstverlening zijn beschreven in het productenboek van GGD IJsselland.

2.1.2 Waar staan we voor?

De doelstelling van het programma is een gezonde samenleving in IJsselland: vitale inwoners in een gezonde leefomgeving. Dit doen we door het uitvoeren van onderzoek, het signaleren van gezondheidsrisico's, het (samen) oplossen van bedreigingen van de gezondheid, het adviseren van gemeenten en inwoners, het bevorderen van gezond gedrag en het bieden van een vangnet voor mensen die (tijdelijk) niet zelfredzaam zijn. Zo vergroten we gelijke kansen op een gezond leven. We werken voor én met de elf gemeenten in IJsselland en samen met diverse organisaties: voor een gezonde samenleving.

2.1.3 Wat doen we er voor?

Binnen het programma Gezondheid worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

Uitvoerende taken:

- Het basispakket Jeugdgezondheidszorg (inclusief het uitvoeren van het Rijksvaccinatieprogramma);
- Infectieziektebestrijding (inclusief reizigersadvisering, geslachtsziektebestrijding en TBC-bestrijding);
- Seksuele gezondheidszorg;
- Forensische geneeskunde;
- Maatschappelijke zorg en OGGZ (voor acht gemeenten behorend tot centrumgemeente Zwolle), waaronder Centrale Toegang;
- Preventieve gezondheidszorg Asielzoekers en Statushouders.

Onderzoek en advies

- Beleidsadvies, gezondheidsbevordering, gezondheidsvoorlichting en epidemiologisch onderzoek;
- Milieu en gezondheid.

Toezicht taken

- Technische Hygiënezorg;
- Toezicht kinderopvang;
- Toezicht jeugdinternaten;
- Toezicht Wmo.

2.1.4 Specifieke aandachtspunten voor 2021

In de Ontwikkelingenbrief, die op 12 december 2019 door het algemeen bestuur is vastgesteld, zijn de lange termijnontwikkelingen en maatschappelijke opgaven die we zien op het terrein van de publieke gezondheid door ons benoemd. Hieronder volgen alleen de ontwikkelingen die na het opstellen van de ontwikkelingenbrief zijn gaan spelen of actuele informatie met betrekking tot in de brief genoemde ontwikkelingen.

2.1.4.1 Uitvoering van de agenda Publieke gezondheid

Ook in 2021 wordt uitvoering gegeven aan de agenda Publieke gezondheid van de 11 gemeenten in IJsselland. Met de agenda willen gemeenten een brede beweging op gang brengen, waarmee ze investeren in het versterken van gezondheid (in plaats van het bestrijden van ziekte) en het versterken van samenwerking in het netwerk. De uitwerking vindt plaats in vijf programmalijnen, zoals te zien in het onderstaande schema.

De ambities uit de agenda zijn voor de komende jaren uitgewerkt in doelen (zie tekstkader). In fasen van steeds één jaar worden de benodigde inspanningen vastgesteld. Het voornemen is om samen met de netwerken die in 2020 zijn opgebouwd, uitvoering te geven aan het programma. Een concreet plan hiervoor wordt in september 2020 aan het bestuur van GGD IJsselland aangeboden.

Wat willen we bereiken met het programma Beweging vanuit eigen regie?

Doelstelling van het gehele programma

Het programma beoogt een beweging in gang te zetten die gaat over het versterken van eigen regie van mensen en over anders en breder kijken naar gezondheid volgens het concept van positieve gezondheid. Een beweging die gaat over kernwaarden als samenwerking, nabijheid en flexibiliteit. Hiermee levert het programma een bijdrage aan de transformaties in het sociaal en ruimtelijk domein.

Doelstelling Programmalijn 1 Versterken Publieke gezondheid

Zorgdragen dat publieke gezondheid en preventie een stevige plek hebben gekregen in de vraagstukken in het sociaal en ruimtelijk domein en daarmee een bijdrage leveren aan een succesvolle transformatie bij gemeenten. Er hebben zich duurzame netwerken ontwikkeld waarin partijen samenwerken aan het versterken van gezondheid. Er wordt gewerkt vanuit het concept positieve gezondheid en informatie uit monitoring en onderzoek zijn ondersteunend in slagvaardige samenwerking.

Doelstelling Programmalijn 2 Jeugd en kansrijke start

Preventie zodanig inbedden in de maatschappelijke en fysieke omgeving van kinderen, jongeren en ouders dat er met de nodige ondersteuning in de nabije omgeving van het kind, een minimaal beslag gelegd wordt op de zorg.

Er worden met samenwerkingspartners in gemeenten coalities gevormd rond de geboorteketen en de keten tot 2 jaar (kansrijke start), het onderwijs en het sociale domein, die samen aan (positieve) gezondheid, preventie en effectieve zorg werken.

Doelstelling Programmalijn 3 Psychische gezondheid

Heel IJsselland 'lekker in z'n vel':

- door te werken aan een sluitende zorg- en veiligheidsketen in de regio, raken inwoners met psychische kwetsbaarheden niet meer tussen 'tussen wal en schip'
- door te investeren in vroegsignalering van psychische kwetsbaarheden en het nadrukkelijker organiseren van preventie en gezondheidspromotie— in samenhang met eerste en tweede lijn;
- door het creëren van meer openheid over en ruimte voor eenieders kwetsbaarheden (VNG manifest #oogvoorelkaar)

Doelstelling Programmalijn 4 Gezonde leefomgeving

Een belangrijke bijdrage leveren aan een gezondere leefomgeving: een omgeving die buiten- en binnenshuis als prettig wordt ervaren, uitnodigt tot gezond gedrag (sporten, spelen, bewegen en gezonde voeding) en waarbij aandacht is voor maatschappelijk herstel. De druk van milieufactoren (zoals geluid, lucht, water en bodem) is zo laag mogelijk en er is voldoende groen. Er zijn gezonde, veilige en duurzame woningen en voldoende bereikbare voorzieningen. Door de inrichting kunnen mensen elkaar op een veilige manier ontmoeten. Daarnaast is rekening gehouden met de behoeften van specifieke doelgroepen zoals kinderen, ouderen en chronisch zieken.

Doelstelling Programmalijn 5 Gezond ouder worden

Ouderen ervaren een betere fysieke en mentale gezondheid, een hogere kwaliteit van leven en meer zingeving. Hierdoor worden de zorgkosten voor de gemeente lager. Hiervoor bewerkstelligen van een duurzame beweging van ziekte en zorg (ZZ) naar gezondheid en gedrag (GG), met behulp van een stevige samenwerking tussen partijen die verantwoordelijk zijn voor zorg, welzijn en ondersteuning van ouderen in de regio.

Binnen de begroting van GGD IJsselland is formatie gereserveerd om uitvoering te geven aan de agenda. Dit betreft de volgende elementen:

- Inzet programmamanagement;
- Uitvoering programma (coördinatie programmalijnen, inzet uren medewerkers GGD, materiële kosten uiteenlopende activiteiten).

Daarboven zijn diverse aanvullende projecten en activiteiten ontwikkeld die onderdeel uitmaken van de programmalijnen:

- Uitvoering trainingen positieve gezondheid voor externen (GGD Academy).
- Regionale Werkplaats Jeugd (met Hogeschool Windesheim, VIAA en RSJ).
- Versterking Maatschappelijke zorg en GGZ (dienstverleningsovereenkomst met 8 gemeenten).

2.1.4.2 Forensische geneeskunde

De politie heeft aangekondigd in 2020 een aanbesteding te willen uitschrijven voor de Medische Arrestantenzorg. Door deze aanbesteding staat de uitvoering van de integrale forensische geneeskunde als onderdeel van de Publieke Gezondheid onder druk. Het eventueel wegvallen van deze taak voor de GGD heeft ook een verhogend effect op de kosten van de gemeentelijke taken. GGD IJsselland onderzoekt samen met de GGD-en van Oost Nederland, los van de uitkomst van de aanbesteding, op welke wijze zij de samenwerking kunnen versterken om kwaliteit te borgen en kwetsbaarheid te verminderen.

2.1.4.3 Seksuele gezondheid

De laboratoriumonderzoeken zijn in 2019 aanbesteed en de nieuwe contracten gaan in het voorjaar 2020 in. De effecten van de totale kosten voor 2021 zijn nog niet bekend en niet in de begroting verwerkt.

2.1.4.4 PGA en statushouders

De begroting 2021 is gebaseerd op de huidige situatie. Aan de ene kant staat de financiering onder druk door gewijzigde contract afspraken. Anderzijds wordt een groei van het aantal asielzoekers verwacht met als gevolg een stijging van het aantal opvangplaatsen in de regio van GGD IJsselland.

2.1.4.5 Projecten en aanvullende activiteiten

Dienstverleningsovereenkomst beslisten op maatwerkvoorzieningen WMO en taken Centrale Toegang

Centrumgemeente Zwolle heeft GGD IJsselland gemandateerd tot het beslisten op aanvragen maatwerkvoorzieningen WMO. In dezelfde dienstverleningsovereenkomst (DVO) ligt ook vast hoe uitvoering te geven aan de taken Centrale Toegang. Deze overeenkomst loopt van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2021. Bij deze DVO hoort een begroting voor twee jaar waarbij het bedrag voor beide jaren gelijk is. Voor 2021 is derhalve geen indexering van prijs- en loonkosten mogelijk.

Dienstverleningsovereenkomst(en) Verkennend Onderzoek WvGGZ

Centrumgemeente Zwolle heeft GGD IJsselland verzocht om in 2020 voor het Verkennend Onderzoek, als bedoeld in artikel 5:2 lid 2 van de WvGGZ, uit te voeren. In een DVO wordt vastgelegd dat team VIA deze dienst voor de duur van een jaar, met optie tot verlenging van een jaar, verleent. Met de gemeenten Heerde en Hattem is voor elke gemeente afzonderlijk een soortgelijke DVO voor dezelfde looptijd en mogelijkheid tot verlenging, overeengekomen. Voor de begroting 2021 is er vanuit gegaan dat de werkzaamheden ook in 2021 door de GGD worden uitgevoerd.

2.1.5 Kerngegevens

Onderstaand overzicht geeft een indruk van de omvang van taken die GGD IJsselland uitvoert.

Onderdeel	Aantallen
Jeugdgezondheidszorg	Kinderen in beeld 0-18 jaar 110.557 (97,7%)
	Extra contacten 0-18 jaar 17.105
	Aantal consultatiebureaus 28
Toezicht Kinderopvang	Inspecties kinderdagverblijven 457
	Inspecties buitenschoolse opvang 396
	Inspecties gastouderbureaus 33
	Inspecties gastouders (358 nieuw, 93 steekproef) 428
Toezicht WMO	Thematisch toezicht 10
	Signaaltoezicht 9
	Calamiteitentoezicht 15
Technische Hygiënezorg	Inspecties tatoeage- en piercingshops 28
	Inspecties seksinrichtingen 1
Milieu en Gezondheid	Bijdrage adviesrapport 'De stad als gezonde habitat', bestuurlijke klankbordgroep gezonde leefomgeving, workshop fysieke leefomgeving voor nieuwe raadsleden en uiteenlopende adviezen aan gemeenten, instellingen en burgers. 234
Forensische geneeskunde	Lijkschouwingen 503
	Letselrapportages 322
	Arrestantenzorg: Medische zorg bij bezoek 1000
	Arrestantenzorg: Telefonisch zorgadvies 248
Infectieziektebestrijding	Meldingen infectieziekten/meldingsplichtig: 444/287
	Meldingen over locaties met infectieziekerisico voor publieke gezondheid/meldingsplichtig: 141/100
	Telefonisch vragen over infectieziekten: 932
Seksuele gezondheid	Consulten seksueel overdraagbare aandoeningen (soa) 3137
	Gevonden soa (vindpercentage) 24,2%
Reizigerszorg	Consulten 12.595
Tuberculose	Consulten arts en verpleegkundige 452
	Patiënten 21
Psychosociale hulpverlening	Inzet 15
Beleidsadvies en onderzoek	Advies over lokaal gezondheidsbeleid, preventief jeugdbeleid, omgevingswet, gezonde leefomgeving, positieve gezondheid, WMO en preventief ouderen gezondheidsbeleid. Gezondheidsmonitor kinderen en onderzoek op maat.
Maatschappelijke zorg (bemoeizorg)	Meldingen team Bemoeizorg 410
	Meldingen team Bemoeizorg Jeugd 51
	Meldingen team Zwerfjongeren 130
	Meldingen team Vervuilde huishoudens 91

Centrale Toegang	Meldingen maatschappelijke opvang	472
	Meldingen beschermd wonen	1.187
	Toegekende aanvragen beschermd wonen	795
Statushouders	Voorlichtingen aan statushouders in het kader van hun inburgeringstraject	38

2.1.6 Wat gaat het kosten?

Programma gezondheid

Omschrijving	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting(x1000)		
(bedragen * € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Laasten:						
Loonkosten		14.179	15.986	16.305	16.632	16.964
Kapitaallasten		112	117	120	122	125
Overige kosten		5.043	4.329	4.415	4.503	4.594
Toegerekende overhead derden		65	1.630	1.663	1.696	1.730
Totaal lasten	0	19.399	22.062	22.504	22.954	23.413
Baten:						
Gemeentelijke bijdrage		12.958	13.908	14.186	14.469	14.759
Financiering o.b.v. DVO		2.320	3.161	3.224	3.288	3.354
Projectfinanciering		397	613	625	638	650
Rijksbijdragen		674	1.103	1.125	1.148	1.171
Financiering via klanttarief		2.250	2.412	2.460	2.509	2.560
Overige financiering		800	866	883	901	919
Totaal baten	0	19.399	22.062	22.504	22.954	23.413

Toelichting bij de exploitatie

Lasten

De kosten van het programma stijgen met € 2,6 miljoen. Als gevolg van de toegerekende overhead stijgen de kosten binnen het programma Gezondheid met 1,6 miljoen. Dit leidt tot een daling van overhead bij de algemene baten en lasten (€ 0,8 miljoen). Daarnaast zijn de overheadkosten vanwege de uitbreiding van taken in de begroting opgenomen. De overige kosten zijn lager door het verlagen van een aantal budgetten die vallen onder overige kosten.

Baten

De totale stijging van de lasten van € 2,6 miljoen wordt voor € 1,7 miljoen gedekt door een toename van aanvullende inkomsten. De gemeentelijke bijdrage stijgt met € 0,9 miljoen. Hiervan is € 0,8 miljoen een

verschuiving van overhead (verlaging gemeentelijke bijdrage algemene dekkingsmiddelen). De ‘echte’ stijging van de bijdrage is € 0,1 miljoen. De verhoging van de inwonerbijdrage is nader toegelicht in hoofdstuk 3.

De loonkosten stijgen met € 1,8 miljoen. Deze stijging wordt verklaard door:

Indexering loonkosten	€ 370
Uitbreiding formatie door intensivering jeugdgezondheidszorg	€ 290
Uitbreiding formatie door uitbreiding Rijksvaccinatieprogramma	€ 250
Uitbreiding Centrale Toegang	€ 450
Raming aanvullende diensten jeugdgezondheidszorg (voorheen niet in begroting)	€ 200
Toename inspecties Toezicht kindervang	€ 80
Nieuwe taak Wet verplichte GGZ	<u>€ 180</u>
Totaal	€ 1.820

2.2 Programma Service en Samenwerking

2.2.1 Inleiding

Het programma Service en Samenwerking is ondersteunend aan het programma Gezondheid. Het programma richt zich op het bestuur en op het bestuursproces van de GGD. Daarbij zijn van belang:

- voorbereiding van bestuurlijk overleg (vergaderingen van het dagelijks bestuur en van het Overleg publieke gezondheid, inclusief ambtelijke voorbereiding);
- invulling van de kaderstellende en controlerende rol van het algemeen bestuur;
- uitvoering van de besluiten van het algemeen- en het dagelijks bestuur;
- communicatie met de gemeenten op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau.

2.2.2 Waar staan we voor?

De doelstelling van het programma Service en Samenwerking is het optimaliseren van de kwaliteit en het rendement van de samenwerking tussen en met gemeenten en partners. GGD IJsselland werkt volgens een verrijkt Governance model, waarbij het werk van de GGD op inhoud gestuurd wordt door de opdrachten van gemeenten (met de eisen die voortkomen uit de Wet publieke gezondheid als randvoorwaarde). Dit betekent:

- GGD IJsselland biedt met haar diensten meerwaarde voor gemeenten en sluit aan bij de lokale wensen van gemeenten. GGD IJsselland wordt ervaren als een dienst van en voor de 11 gemeenten in IJsselland;
- er is samenhang in het lokaal gezondheidsbeleid van gemeenten, in de samenwerkingsafspraken die de 11 gemeenten in IJsselland met elkaar maken en in de opdracht aan de Gemeenschappelijke regeling GGD IJsselland;
- daarnaast werkt GGD IJsselland met transparante afspraken over haar bedrijfsvoering en informatie die ondersteunend is voor inzicht, toezicht en beheer door gemeenteraden, colleges van B&W en portefeuillehouders die zitting hebben in het bestuur van de GGD;
- GGD IJsselland kent een helder besturingsconcept dat is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling en daarvan afgeleide afspraken.

2.2.3 Wat doen we ervoor?

De basisproducten binnen het programma Service en Samenwerking zijn:

- Bestuursondersteuning
- Voorbereiding op rampen en crises
- Kwaliteit
- Communicatie

2.2.4 Wat gaat het kosten?

Programma Service en Samenwerking

Omschrijving	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting(x1000)		
(bedragen * € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten:						
loonkosten		101	113	115	118	121
overige kosten		69	70	72	74	76
Totaal lasten	0	179	183	187	192	197
Baten:						
Gemeentelijke bijdrage		170	183	187	191	195
Overige financiering		0	0	0	0	0
Totaal baten	0	170	183	187	191	195

3. Financiële begroting

3.1 Begroting van baten en lasten GGD IJsselland

In dit onderdeel zijn de totale baten en lasten van GGD IJsselland verwerkt. Dit betreft het totaal van de afzonderlijke programmabegrotingen en het overzicht van algemene lasten en dekkingsmiddelen.

Financiële begroting (bedragen in Euro x 1000)

Omschrijving	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting(x1000)		
(bedragen * € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten:						
Loonkosten		14.280	16.098	16.420	16.749	17.084
Kapitaallasten		112	117	120	122	125
Overige kosten		5.112	4.399	4.487	4.577	4.668
Toegerekende overhead		6.373	7.223	7.367	7.514	7.665
Onvoorzien		266	153	156	159	162
Reservering		50	51	52	53	54
Totaal lasten	0	26.193	28.041	28.602	29.174	29.757
Baten:						
Gemeentelijke bijdrage		19.753	19.886	20.284	20.690	21.103
Financiering o.b.v. DVO		2.320	3.161	3.224	3.288	3.354
Projectfinanciering		397	613	625	638	650
Rijksbijdragen		674	1.103	1.125	1.148	1.171
Financiering via klanttarief		2.250	2.412	2.460	2.509	2.560
Overige financiering		800	866	883	901	919
Totaal baten	0	26.193	28.041	28.602	29.174	29.757

3.2 Toelichting op de financiële begroting

In deze paragraaf worden de afwijkingen in de begroting 2021 ten opzichte van de begroting 2020 toegelicht. In de begroting worden structurele lasten en baten geraamd. Incidentele budgetten worden in de loop van het exploitatiejaar middels een begrotingswijziging toegevoegd. Wel is dit jaar de begroting geactualiseerd voor uitbreiding van taken en is rekening gehouden met een verwachte omzet van aanvullende diensten jeugdgezondheidszorg en projecten. Hierdoor heeft de GGD een beter beeld van de verwachte omzet en overhead inkomsten. De begroting sluit hierdoor beter aan bij de werkelijkheid en dit verbeterd de financiële beheersbaarheid.

In de begroting 2021 is het toepassen van de BBV-richtlijnen verder aangescherpt. Dit betekent dat de overhead niet langer onderdeel is van kosten van de programma's. Dit was tot de begroting 2020 nog wel het geval. Vanaf

2021 is alleen de overhead voor tarief- en DVO taken naar de programma's doorbelast. Tevens is in 2019 een organisatiewijziging doorgevoerd; o.a. opheffen van de afdelingen. Hierdoor valt de oude kostenverdeelmethodiek niet meer toe te passen. Om nog een vergelijking met voorgaande jaren te kunnen maken zijn de cijfers van de begroting 2020 hierop aangepast. Dat is voor de cijfers van de jaarrekening 2019 niet gedaan. Voorgaande verschuivingen maken een vergelijking op detailniveau met eerder jaren lastig.

Door GGD IJsselland is in 2019 een analyse gemaakt van de financiële situatie. Op basis van deze analyse heeft het algemeen bestuur in september 2019 een aantal besluiten genomen:

- Met ingang van 2020 wordt het totaalbedrag van de begroting van GGD IJsselland met een bedrag van € 400.000,- verlaagd. Hierdoor gaat de inwonerbijdrage voor de gemeenten omlaag.
- Daarnaast wordt een deel van de binnen de begroting gevonden ruimte a € 290.000,- gebruikt om de intensivering van de jeugdgezondheidszorg, nodig om de transformatiedoelen in het lokale sociaal domein te versterken, op te vangen.

Voorgaande besluiten hebben als effect op de begroting 2021 dat o.a. toe de overige kosten lager zijn en vanzelfsprekend ook dat de inwonerbijdrage structureel is verlaagd. Dat per saldo de inwonerbijdrage stijgt komt door de indexering en een verschuiving van kosten van algemene baten naar het programma Gezondheid .

Ten opzichte van 2020 neemt het volume van de begroting 2021 met € 1,8 miljoen toe. De toename kan als volgt worden onderverdeeld:

• Ontwikkeling loonindex, cao en prijsindex	€ 530.000
• Uitbereiding Rijksvaccinatieprogramma (gefinancierd door het Rijk)	€ 350.000
• Aangepaste DVO Centrale Toegang	€ 640.000
• DVO Wet verplichte GGZ	€ 220.000
• Toename omzet Toezicht kinderopvang	€ 110.000

3.3 Algemene lasten en dekkingsmiddelen

Algemene lasten en dekkingsmiddelen (bedragen in Euro x 1000)

Omschrijving	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting(x1000)		
(bedragen * € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten:						
Overhead		6.308	5.592	5.705	5.820	5.937
Overige						
Onvoorzien / saldo		266	153	156	160	164
Reservering		50	51	52	54	56
Totaal lasten	0	6.624	5.796	5.913	6.034	6.157
Baten:						
Overige financiering						

bijdrage gemeenten	6.624	5.796	5.912	6.031	6.152
Reserveringen					
Totaal baten	0 6.624	5.796	5.912	6.031	6.152

Toelichting Algemene lasten en dekkingsmiddelen

Lasten

- De daling van overhead ten opzichte van 2020 wordt veroorzaakt door de toerekening aan de tarieftaken. Dit gebeurde in de begroting van 2020 nog niet.
- De post reserveringen betreft storting in de bestemmingsreserve groot onderhoud voor het kantoorgebouw.
- De post onvoorzien is op basis van de structurele verlaging van de inwonerbijdrage verlaagd.

3.4 Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage

Gemeentelijke bijdrage 2020 € 19.753.000

1. Structurele verlaging inwonerbijdrage (vanaf 2020)	-/-€ 400.000
2. Ontwikkeling loon- en prijsindex	€ 533.000
Dit betreft de mutatie in de salarissen voor zover die doorwerken in de gemeentelijke bijdrage. Met betrekking tot aanvullende taken wordt de verhoging van de salarissen gecompenseerd door hogere inkomsten uit exploitatie.	

Totaal mutaties gemeentelijke bijdrage 2021 € 133.000

Per saldo bijdrage 2021 € 19.886.000

Toelichting gemeentelijke bijdrage 2021

Ontwikkeling loonkosten

De salarissen en sociale lasten zijn geïndexeerd met 2,6 % conform de kaders voor de begroting 2021, zoals door het algemeen bestuur vastgesteld op 12 december 2019 als onderdeel van de Ontwikkelingenbrief GGD IJsselland 2021.

Prijsindex / Overige

De mutatie in de gemeentelijke bijdrage betreft voornamelijk de indexering van de prijzen. De prijzen zijn conform de uitgangspunten voor het opstellen van de begroting 2021 met 1,8% geïndexeerd.

4. Paragrafen verplicht op grond van het BBV

4.1 Algemeen

De programmabegroting 2020 bevat de volgende verplichte paragrafen:

- 1 Weerstandsvermogen (en risico's)
- 2 Onderhoud kapitaalgoederen
- 3 Bedrijfsvoering
- 4 Verbonden partijen
- 5 Treasury

4.2 Weerstandsvermogen en risico's

4.2.1 Algemeen

In deze paragraaf lichten we risico's, de aanwezige weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen, toe. De jaarrekening dient als instrument voor toezicht en toetsing op het risicomanagement. Over eventuele majeure afwijkingen rapporteren we in de tussentijdse bestuursrapportages.

4.2.2 Evaluatie weerstandscapaciteit

Het weerstandsvermogen is de mate waarin financiële tegenvallers voor de organisatie kunnen worden opgevangen. Hierbij wordt de weerstandscapaciteit afgezet tegen de risico's die een organisatie loopt. De weerstandscapaciteit van een organisatie is het geheel van middelen en mogelijkheden om niet begrote, onvoorziene en (mogelijk) substantiële kosten te dekken. Uitgangspunt is dat de mate waarin financiële tegenvallers voor de organisatie kunnen worden opgevangen 'voldoende' is. Dat vereist een ratio van het weerstandsvermogen in de bandbreedte tussen 1 en 1,4.

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit reserves, nog niet ingevulde begrotingsruimte en de post onvoorzien. Voor 2021 is de beschikbare weerstandscapaciteit € 635.340 (peildatum 1-1-2021). De benodigde weerstandscapaciteit is het bedrag dat we nodig hebben om alle risico's op te kunnen vangen. Op basis van het risicoprofiel 2021 is dat € 495.900.

Gelet op de verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit is de ratio van het weerstandsvermogen voor 2021 1,28. Dat is voldoende en daarom geen aanleiding om de benodigde weerstandscapaciteit aan te passen. De risico's, waarop deze inschatting is gebaseerd, staan hieronder in 3.7.3, waarbij de netto verwachte impact gebaseerd is op de kwantificering van risico's (peildatum: februari 2020).

4.2.3 Overzicht risico's

In onderstaande Top 10 staan de financieel significante risico's en ook eventuele niet-financiële risico in de risicoklasse urgent. Significante risico's zijn gebeurtenissen anders dan een ramp met een aanzienlijke impact (meer dan € 50.000) en een nog niet vast te stellen kans van optreden en/of de totale omvang. Urgente risico's hebben een hoge kans en een hoge netto verwachte omvang. Bij de urgente risico's maken we de beheersmaatregelen inzichtelijk. Naast de significante en urgente risico's toont dit overzicht ook de risico's die geheel of gedeeltelijk afgedekt worden door een bestemmingsreserve. Een bestemmingsreserve maakt geen onderdeel uit van het weerstandsvermogen. Indien een bestemmingsreserve ontoereikend is om een negatief resultaat te egaliseren voor het doel waar de bestemmingsreserve voor in stand is gehouden, wordt voor het

tekort een beroep gedaan op de algemene reserve. Dit solidariteitsprincipe kent ook een keerzijde. Indien blijkt dat de algemene reserve onvoldoende is om de risico's af te dekken, wordt eerst de algemene reserve op peil gebracht voordat overgegaan wordt op teruggaaf van een voordelig exploitatieresultaat aan de gemeenten.

Risico: Wegvallen toeleverancier

Programma:	Gezondheid	Doelstelling:	Conform wet Publieke Gezondheid uitvoeren programma Gezondheid
Risicocategorie:	Financieel	Beheersmechanisme:	Overdragen
Toelichting:	Verschillende oorzaken, zoals faillissement, kunnen ervoor zorgen dat een toeleverancier wegvalt. Dit brengt dan onvoorziene kosten met zich mee. Hierbij valt te denken aan aanbestedings- en implementatiekosten.		
Maatregel(en):	- bij aanbestedingen samenwerking zoeken met andere GGD'en - continuïteitsbepaling in contracten		
Score impact:	2	Score kans:	3
Netto impact:	€ 150.000,-	Incidenteel/Structureel:	Incidenteel

Risico: Juridische procedures

Programma:	Gezondheid	Doelstelling:	Conform wet Publieke Gezondheid uitvoeren programma Gezondheid
Risicocategorie:	Financieel	Beheersmechanisme:	Overdragen & Vermijden
Toelichting:	Derden kunnen bezwaar tegen een besluit aantekenen en een claim indienen. Ook kan het zijn dat wij niet zonder een procedure te voeren een claim kunnen innen. Deze onverwachte procedures brengen onvoorziene kosten met zich mee.		
Maatregel(en):	- negatief uitvallende uitspraken leiden direct tot kosten c.q. te betalen bedragen op de balans. - afsluiten van verzekeringen voor schade en aansprakelijkheid.		
Score impact:	2	Score kans:	2
Netto impact:	€ 60.000,-	Incidenteel/Structureel:	Incidenteel

Risico: Uitbraak infectieziekte

Programma:	Gezondheid	Doelstelling:	Conform de wet Publieke Gezondheid voorkómen van infectieziekten, opsporen van infectieziekten en voorkómen van verdere verspreiding.
Risicocategorie:	Financieel	Beheersmechanisme:	Overdragen & Accepteren
Toelichting:	Infectieziektebestrijding heeft een personele formatie die voldoende is voor de dagelijkse taken. Bij een eventuele grote uitbraak van een infectieziekte is een sterk verhoogde personele inzet noodzakelijk. Deze onverwachte inzet van personeel brengt onvoorziene kosten met zich mee.		

Maatregel(en):	Beroep doen op vergoeding door het Rijk.		
Score impact:	1	Score kans:	3
Netto impact:	€ 72.000,-	Incidenteel/Structureel:	Incidenteel

Risico: Arbeidsconflict

Programma:	Gezondheid	Doelstelling:	Conform wet Publieke Gezondheid uitvoeren programma Gezondheid
Risicocategorie:	Financieel	Beheersmechanisme:	Verminderen
Toelichting:	Arbeidsconflicten leiden in bepaalde gevallen tot plaatsen op non-actief of ontslag. Wanneer het conflict onverwacht is, brengt dit onvoorziene kosten met zich mee. Alleen al door de niet te verzekeren verplichting van WW.		
Maatregel(en):	Leidinggevend en team HRM zijn erop gericht een goede afstemming tussen de belangen van de organisatie en die van de medewerkers te bewerkstelligen.		
Score impact:	2	Score kans:	2
Netto impact:	€ 60.000,-	Incidenteel/Structureel:	Structureel

Risico: Geen of onvoldoende (gekwalificeerd) personeel

Programma:	Gezondheid	Doelstelling:	Conform wet Publieke Gezondheid uitvoeren programma Gezondheid
Risicocategorie:	Financieel/Operationeel	Beheersmechanisme:	Verminderen
Toelichting:	Als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt zijn bepaalde functies, denk aan artsen, moeilijk te vervullen. Dat brengt (onvoorziene) kosten met zich mee voor werving en selectie, inhuur en inwerken maar ook voor opleiden en investeren in andere disciplines. Dit kan ook leiden tot het niet kunnen behalen van doelstellingen met als neveneffect imagoschade.		
Maatregel(en):	• Er worden profielartsen geplaatst vanuit de opleiding, elke 6-9 maanden volgt dan een nieuwe profielarts. • Elke team heeft een arts M&G. • Tijdelijk aannemen van een basisarts. • Opleiden van verpleegkundig specialisten. De verpleegkundig specialist is een professional die in nauwe samenwerking met de arts zelfstandig en structureel een aantal verpleegkundige en medische taken uitvoert. • Aantrekkelijk werkgeverschap vergroten. • Behouden van artsen na pensionering. • Extra en meer gericht werven.		
Score impact:	2	Score kans:	3
Netto impact:	€ 127.500,-	Incidenteel/Structureel:	Incidenteel

Risico: Afnemende aanvullende producten

Programma:	Gezondheid	Doelstelling:	Conform wetgeving of overeenkomsten uitvoeren programma Gezondheid
------------	------------	---------------	--

Risicocategorie:	Financieel	Beheersmechanisme:	Verminderen
Toelichting:	Aanvullende producten kunnen door de opdrachtgever worden beëindigd dan wel afnemen. In dat geval kan er sprake zijn van boventallig personeel. Te meer in de huidige arbeidsmarkt de continuïteit van (kwalitatief goede) dienstverlening gewaarborgd kan worden door personeel in dienst te nemen.		
Maatregel(en):	• Instellen van een bestemmingsreserve Risicoreserve; deze reserve dient voor het afdekken van risico's op aanvullende activiteiten. Deze reserve wordt gevoed middels een opslag in het tarief. Deze opslag wordt gereserveerd voor toekomstige (onzekere) risico's. • Naast het continu acquireren voor nieuwe opdrachten wordt gekeken naar de omvang van het personeelsbestand in relatie tot de werkzaamheden in een periode. • Waar mogelijk worden vacatures ingevuld met tijdelijk personeel en gaat de GGD meerjarige contracten aan met een opzegtermijn.		
Score impact:	1	Score kans:	1
Bruto impact:	€ 438.400,-	Incidenteel/Structureel:	Structureel
Netto impact:	€ 26.400,-	Bestemmingsreserve:	€ 412.000,-

Risico: Afnemende dienstverlening Publieke Gezondheid Asielzoekers			
Programma:	Gezondheid	Doelstelling:	Conform overeenkomst tussen COA, GGD-GHOR Nederland en de GGD'en in Nederland uitvoeren van taken m.b.t. PGA in IJsselland.
Risicocategorie:	Financieel	Beheersmechanisme:	
Toelichting:	Door ontwikkelingen in aantallen asielzoekers en (tijdelijke) opening dan wel sluiting van asielzoekerscentra is PGA een moeilijk te beheersen taak voor de GGD. Ook is recent een nieuwe overeenkomst afgesloten met het COA met onzekerheid over de gevolgen voor de financiën.		
Maatregel(en):	• Instellen van een bestemmingsreserve Publieke gezondheidszorg Asielzoekers. • Waar mogelijk worden vacatures ingevuld met tijdelijk personeel.		
Score impact:	2	Score kans:	3
Bruto impact:	€ 132.500,-	Incidenteel/Structureel:	Structureel
Netto impact:	€ 0,-	Bestemmingsreserve:	€ 301.600,-

4.2.4 Financiële kengetallen 2020

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat gemeenten een basis set van vijf financiële kengetallen moeten opnemen in de begroting en de jaarrekening. De kengetallen betreffen: schuldquota leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit. Voor een gemeenschappelijke regeling zijn deze niet allemaal van toepassing. Vermeld worden schuldquota geldleningen, solvabiliteitsratio en structurele exploitatieruimte. De kengetallen 2020 voor GGD IJsselland zijn in onderstaande tabel weergegeven:

rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
---------------	----------------	----------------

Netto schuldquote	25%	24%
Solvabiliteitsratio	15%	15%
Structurele exploitatieruimte	0%	100%

Toelichting:

Netto schuldquote

Het kengetal netto schuldquote ook wel bekend als de netto-schuld als aandeel van de inkomsten, zegt het meest over de financiële vermogenspositie van de gemeenschappelijke regeling. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. In de VNG- uitgave 'Houdbare Gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (100%) dit als voldoende kan worden bestempeld, dit is met 30% ruimschoots het geval bij GGD IJsselland.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteit geeft aan of we op lange termijn kunnen voldoen aan onze verplichtingen. De solvabiliteit wordt uitgedrukt in de verhouding tussen het eigen vermogen op de balans en het totale vermogen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen, hoe gezonder de gemeenschappelijke regeling. Ten opzichte van de gemeenten, waarbij percentages van 30 – 40% normaal zijn, is de ratio van de GGD laag. Dit komt met name door de beperkte omvang van het eigen vermogen. Indirect ligt er een verband met de solvabiliteit van de deelnemende gemeenten.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. De begroting van GGD IJsselland wordt ieder jaar sluitend opgesteld. Er is daarom geen sprake van structurele ruimte in de exploitatie.

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

De instandhouding van vaste activa legt structureel een substantieel beslag op de middelen. Dit geldt niet voor de financiële activa en bedrijfsmiddelen, omdat die regelmatig worden vervangen. Door dit onderscheid komt in deze paragraaf alleen het onderhoud van het kantoorgebouw te Zwolle aan de orde. Voor het kantoorgebouw is een meerjarig onderhoudsplan opgesteld. Het plan is nog niet definitief. Hiervoor is in de begroting een jaarlijkse reservering van € 50.000 opgenomen. Op basis van het definitieve onderhoudsplan kan worden bepaald of dit voldoende is om de onderhoudskosten op langere termijn te dekken.

4.4 Bedrijfsvoering

GGD IJsselland wordt voor haar bedrijfsvoering voor het grootste deel ondersteund door de afdeling bedrijfsvoering die hiërarchisch valt onder Veiligheidsregio IJsselland. De (financiële) basis voor de samenwerking vormt de 'Overeenkomst voor gemene rekening'. Daarin zijn voor de afzonderlijke kostenonderdelen die in de overeenkomst zijn benoemd verdelingspercentages berekend. De kosten binnen de gemene rekening worden gemiddeld voor 56% toegerekend aan de Veiligheidsregio en voor 44% aan de GGD. De bepalingen in de huidige samenwerkingsovereenkomst zijn onveranderd toegepast voor het opstellen van de begroting 2021.

4.5 Verbonden partijen

Deze paragraaf geeft inzicht in ‘derde rechtspersonen’ waarmee GGD IJsselland een bestuurlijke **en** financiële band heeft. Deze band is er door participatie in een vennootschap of deelneming in een stichting. Met een bestuurlijk belang wordt bedoeld een zetel in het bestuur van een deelneming of stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de GGD middelen ter beschikking heeft gesteld en die zal verliezen bij faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij op de GGD kunnen worden verhaald. Van een financieel belang is ook sprake als de GGD bij liquidatie van een derde rechtspersoon middelen uitgekeerd kan krijgen. Op het moment van opstellen van de Programmabegroting 2021 is bekend dat de GGD in dit kader één relatie kent:

GGD GHOR Nederland (Vereniging voor Publieke Gezondheid en Veiligheid (PGV))

GGD GHOR Nederland is de koepelorganisatie van de GGD'en en de GHOR-bureaus. Vanuit GGD GHOR Nederland wordt, voor en in samenspraak met de GGD'en, de lobby en belangenbehartiging voor de GGD'en gedaan richting politiek en stakeholders. Daarnaast voert GGD GHOR Nederland projecten uit, die vanuit efficiency oogpunt centraal moeten worden uitgevoerd en die randvoorwaarden en producten opleveren waarmee de GGD'en hun werkzaamheden kunnen verrichten.

Bestuurlijk en financieel belang

Het hoogste orgaan van GGD GHOR Nederland is de Raad van DPG'en. Hierin worden de 25 GGD'en en GHOR-bureaus vertegenwoordigd door hun Directeur Publieke Gezondheid (DPG). Het dagelijks bestuur bestaat uit 4 leden van het algemeen bestuur. GGD IJsselland betaalt op jaarbasis een contributie aan GGD GHOR Nederland gebaseerd op een bijdrage per inwoner, voor 2020 bedraagt deze contributie € 64.000

Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering

Een beperkte mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via de afvaardiging van de Directeur Publieke Gezondheid van GGD IJsselland (tevens GHOR) in het algemeen bestuur.

4.6 Treasury

4.6.1 Inleiding

Artikel 13 van het BBV schrijft voor dat de beleidsvoornemens en ontwikkelingen ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille worden beschreven.

4.6.2 Algemene ontwikkelingen

De GGD kent een beperkt aantal investeringen. In de begroting 2021 zijn geen nieuwe investeringen voorzien. De financieringsbehoefte van de GGD wordt steeds beoordeeld (zie ook 4.6.4); op termijn wordt verwacht dat consolidatie (afsluiten van een nieuwe aanvullende vaste geldlening) noodzakelijk zal zijn.

4.6.3 Risicomanagement

Dit onderdeel geeft een samenvatting van het (verwachte) risicoprofiel van de organisatie. Het bevat tevens de gegevens die op grond van de Wet Fido voor de toezichthouder nodig zijn waaronder de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Renterisicobeheer

Voor het renterisicobeheer gelden de volgende criteria:

Conform de Wet FIDO wordt de kasgeldlimiet niet overschreden. Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitenplanning.

De rente typische looptijd (periode waarvoor de rente vaststaat) en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting worden zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.

De renterisiconorm beperkt het rente risico op de vaste schuld. Deze wettelijke norm bepaalt dat maximaal 20% van totale omvang van de begroting in aanmerking mag komen voor aflossing of renteherziening. In de uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden zijn 2 modelstaten opgenomen om de risico's in beeld te brengen, namelijk;

- Berekening kasgeldlimiet (model A)
- Renterisiconorm (model B)

Berekening kasgeldlimiet en bepaling financieringspositie 2021 (model A)

Kasgeldlimiet (bedrag * € 1.000)	
Omvang van de begroting 2021 (=1)	28.041
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	8,2%
(=2)	
Bedrag van de kasgeld limiet (1x2)	2.299

Bepalen van de financieringspositie 2021	(bedrag * € 1.000)
Boekwaarde investeringen	8.484
Vaste financieringsmiddelen:	
Reserves en voorzieningen	1.418
-/-	
Langlopende leningen	5.046
Tekort aan financieringsmiddelen	2.020

Renterisiconorm (model B)

Door berekening van de renterisiconorm wordt inzicht verkregen in de omvang van de schuld waarover in enig jaar renterisico's worden gelopen. Omdat de GGD slechts één langlopende geldlening heeft afgesloten voor financiering van de huisvesting is alleen het risico op herfinanciering als gevolg van renteaanpassingen van belang. In onderstaand overzicht wordt dit risico in beeld gebracht:

(bedragen * € 1.000)	2020	2021	2022	2023	2024
1. Renteherziening	0	0	0	0	0
2. Betaalde aflossing	236	244	252	260	269
3. Renterisico (1+2)	236	244	252	260	269
4. Renterisiconorm					
4a. Begrotingstotaal	26.193	28.041	28.602	29.174	29.757
4b. Het bij ministeriele regeling vastgestelde %	20%	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm (minimum drempel)	5.239	5.608	5.720	5.835	5.951
Toets renterisiconorm	5.003	5.364	5.468	5.575	5.682

4.6.4 Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte

De liquiditeitspositie wordt wekelijks opgemaakt. Op basis hiervan wordt de samenstelling van de financiering bepaald. Voor de lasten wordt de liquiditeitspositie bepaald door de uitgaven voor de exploitatie en de investeringen. De exploitatie-uitgaven zijn min of meer gelijkmatig over het jaar verdeeld. GGD IJsselland heeft één langlopende geldlening afgesloten voor financiering van de aankoop van het kantoorgebouw. De overige investeringen worden gefinancierd uit eigen vermogen. Door het beperkte aantal en omvang van de investeringen ontstaan slechts geringe schommelingen in de financieringsbehoefte. Voor de baten wordt de liquiditeitspositie met name bepaald door de gemeentelijke bijdragen en de subsidies die in het kader van diverse projecten worden ontvangen.

De gemeentelijke bijdragen worden twee keer per jaar gefactureerd. Subsidies worden meestal vooraf beschikbaar gesteld. Gerelateerd aan een evenwichtige verdeling van de exploitatielasten over het jaar is hierdoor gedurende enkele maanden per jaar sprake van voorfinanciering.

4.6.5 Rentevisie

Voor 2021 is niet voorzien dat langlopende geldleningen zullen worden afgesloten of dat overtollige financieringsmiddelen gedurende een langere periode dan een jaar zullen worden uitgezet. Het ontwikkelen van een rentevisie op financiering is derhalve niet zinvol. Aan reserves en voorzieningen wordt sinds 2018 geen rente meer toegerekend op basis van de nieuwe regelgeving in het BBV. Voor het rente omslagpercentage voor 2021 wordt uitgegaan van 2,20%.

Bijlage 1 Overzicht gemeentelijke bijdragen

Gemeente	aantal inwoners**	Service & samen- werking	Gezond- heid	algemene dekkings- middelen	Totaal	Voorschot toezicht	Totaal
bedrag *€ 1.000)	per 1-1-2019						
Dalfsen	28.539	10	734	313	1.057	41	1.098
Deventer	100.115	35	2.507	1.099	3.641	143	3.784
Hardenberg	60.632	21	1.609	666	2.295	87	2.382
Kampen*	53.850	19	1.543	591	2.153	77	2.230
Olst-Wijhe	18.109	6	443	199	648	26	674
Ommen	17.836	6	475	196	677	26	703
Raalte	37.560	13	887	412	1.313	54	1.366
Staphorst*	17.015	6	557	187	750	24	774
Steenwijkerland	44.023	15	1.063	483	1.561	63	1.624
Zwartewaterland*	22.527	8	703	247	958	32	991
Zwolle	127.662	44	3.386	1.402	4.832	183	5.014
Totaal	527.868	183	13.908	5.796	19.886	755	20.641
** bron CBS							

*Voor de gemeenten Kampen , Staphorst en Zwartewaterland was sprake van een overgangssituatie voor de gemeentelijke bijdrage voor JGZ 0 - 18. Op basis van de afspraken die zijn gemaakt over de ontschotting tussen JGZ 0 - 4 en JGZ 4 - 19 werd de bijdrage JGZ 0 - 18 voor deze gemeenten verhoogd naast de ontwikkelingen op basis van de kaderbrief. Voor deze gemeenten was een overgangstermijn afgesproken waarin de bijdrage toegroeit naar een structureel niveau. Voor Kampen en Zwartewaterland is de overgangssituatie in 2019 geëindigd en zij zitten op het niveau van de andere gemeenten. Voor Staphorst is 2021 het laatste jaar:

Gemeente	periode	mutatiebedrag per jaar
Staphorst	5	13.000

Bijlage 2 Ontwikkeling gemeentelijke bijdragen

Gemeente bedrag *€ 1.000)	aantal inwoners* begr. 2020	aantal inwoners* begr. 2021	Totaal bijdrage 2020	Totaal bijdrage 2021	Mutatie tov 2020	afwijking in %
Dalfsen	28.514	28.539	1.059	1.057	-2	-0,2%
Deventer	99.934	100.115	3.605	3.641	36	1,0%
Hardenberg	60.539	60.632	2.343	2.295	-48	-2,0%
Kampen*	53.729	53.850	2.126	2.153	27	1,3%
Olst-Wijhe	18.060	18.109	655	648	-7	-1,1%
Ommen	17.816	17.836	659	677	18	2,8%
Raalte	37.487	37.560	1.293	1.313	20	1,5%
Staphorst*	16.979	17.015	745	750	4	0,6%
Steenwijkerland	43.897	44.023	1.536	1.561	26	1,7%
Zwartewaterland*	22.524	22.527	1.005	958	-47	-4,7%
Zwolle	127.362	127.662	4.721	4.832	111	2,4%
Totaal	526.841	527.868	19.748	19.886	138	0,7%

De verschillen in afwijking ten opzichte van 2020 worden veroorzaakt door ontwikkeling van het aantal inwoners ten opzichte van 2020 en aanpassing van de overheadverdeling doordat OGGZ-taken niet door alle gemeenten worden afgenomen.

Bijlage 3 Overzicht personele sterkte

Organisatieonderdeel	formatie begroting 2020	mutaties	formatie begroting 2021
Programma Gezondheid	205,4	13,0	218,4
Programma Service & Samenwerking	14,9	3,0	17,9
Totaal GGD IJsselland	220,3	16,0	236,3

Betreft uitbreidingen voor:

- Intensivering taken jeugdgezondheidszorg
- Uitbreiding Rijksvaccinatieprogramma
- DVO Centrale Toegang
- DVO Wet verplichte GGZ

Bijlage 4 Overzicht van reserves en voorzieningen

Omschrijving	Boekwaarde begin begrotingsjaar 2021	vermeer- dering	Verminderen ten gunste van exploitatie	Boekwaarde einde begrotings- jaar
Algemene reserves				
Algemene reserve	482.340			482.340
Totaal algemene reserves	482.340			482.340
Bestemmingsreserves				
Reserve groot onderhoud gebouw	199.920	50.000		249.920
Reserve PGA	301.592			301.592
Risicoreserve	412.079			412.079
				0
Reserve SOA SENSE	22.500			22.500
Totaal bestemmingsreserves	936.091			986.091
Totaal reserves GGD IJsselland	1.418.431	50.000	0	1.468.431

Bijlage 5 Overzicht van langlopende leningen

Naam/geldgever	Oorspronkelijk bedrag geldlening	Datum besluit van: Algemeen Bestuur	Jaar laatste aflossing	Rente perc.	Restantbedrag geldlening begin dienstjaar	Bedrag van in de loop van dienstjaar op te nemen geldlening	Rente- bedrag	Aflossing	Restantbedrag geldlening einde dienstjaar	Opmerking:	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
B.N.G., 15-04-1996	8.134.010	17-04-1996		2.036	3	5.046.593	0	161.805	244.109	4.802.484	
Totaal	8.134.010					5.046.593		161.805	244.109	4.802.484	

Bijlage 6 Overzicht activa

Onderdeel	Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar	uitbreidingen in het begrotingsjaar	Afschrijvingen in het begrotingsjaar	Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar	Rentelasten	Totaal kapitaallasten
Totaal GGD IJsselland	8.484		295	8.189	203	498
Totalen	8.484	0	295	8.189	203	498

Bijlage 7 Overzicht taakvelden en overhead

In deze (verplichte) bijlage is het overzicht opgenomen van de (voorgeschreven) indeling in taakvelden en de verdeling daarvan over de programma's.

Taakveld	baten	Lasten	saldo
0 Bestuur:			
0.1 Bestuur	183	183	0
0.4 Overhead	5.125	6.755	-1.630
0.5 Treasury	468	468	0
0.8 Overige baten en lasten	153	153	0
0.10 Mutaties reserves	51	51	0
0.11 Resultaat van de rekening			0
7 Volksgezondheid			0
7.1 Volksgezondheid	22.062	20.432	1.630
Totaal	28.041	28.041	0
Verdeling over de programma's :			
Programma service & samenwerking	183	183	0
Programma gezondheid	22.062	22.062	0
Overhead	7.223	7.223	0
Overige baten en lasten	51	51	0
Onvoorzien	153	153	0
Totalen	29.671	29.671	0

Overzicht overhead	baten	Lasten	saldo
Loonkosten overhead	2.658	2.658	0
materiële overhead	4.565	4.565	0
Totalen	7.223	7.223	0

In deze (verplichte) bijlage is het overzicht opgenomen van de (voorgeschreven) indeling in taakvelden en de verdeling daarvan over de programma's. Daarnaast is een overzicht opgenomen van de samenstelling van de overhead.

Vastgesteld door het algemeen bestuur van GGD IJsselland d.d. 18 juni 2020

De heer M. van Willigen, voorzitter

Mevrouw A.M. van den Berg, secretaris

Bijlage 8 Balans

BALANS GGD IJSSELLAND						
bedragen x € 1.000						
Activa	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Meerjarenraming		
				2022	2023	2024
VASTE ACTIVA						
Materiële vaste activa		8.485	8.189	8.044	7.734	7.464
Overige materiële vaste activa						
Totaal vaste activa	0	8.485	8.189	8.044	7.734	7.464
VLOTTENDE ACTIVA						
Vorderingen en overlopende activa		1.500	1.142	1.000	1.142	1.076
Uitzettingen in Rijks schatkist		0	0	0	0	0
Liquide middelen		124	125	125	125	125
Totaal vlottende activa	0	1.624	1.267	1.125	1.267	1.201
TOTAAL ACTIVA	0	10.109	9.456	9.169	9.001	8.665
Passiva	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Meerjarenraming		
				2022	2023	2024
EIGEN VERMOGEN						
Algemene reserve		482	482	482	482	482
Bestemmingsreserves		940	936	1.012	1.228	1.278
Nog te bestemmen resultaat boekjaar		0	0	0	0	0
Totaal eigen vermogen	0	1.422	1.418	1.494	1.710	1.760
VOORZIENINGEN		0	0	0	0	0
LANGLOPENDE SCHULDEN		4.858	4.802	4.556	4.289	4.020
KORTLOPENDE SCHULDEN						
Kasgeldlening financiering materiële activa						
Liquide middelen		0	0	0	0	0
Schulden en overlopende passiva		3.119	3.236	3.119	3.002	2.885
Totaal kortlopende schulden	0	3.236	3.236	3.119	3.002	2.885
TOTAAL PASSIVA	0	9.516	9.456	9.169	9.001	8.665

Op basis van het BBV is de geprognosticeerde balans opgenomen. De wijzigingen in het BBV richten zich mede op de vaststelling van het EMU-saldo. Het EMU-saldo betreft het vorderingensaldo van de overheid, dat is de gehele collectieve sector op transactiebasis. Lidstaten van de Europese Unie zijn een procedure overeengekomen die in werking kan treden als het vorderingentekort van een

lidstaat groter is dan 3 procent van het bruto binnenlands product. Voor de (lokale) overheden is mede daarom de verplichting opgenomen om een balans in de begroting op te nemen. Het EMU-saldo kan hieruit worden afgeleid als het saldo van mutaties in de vorderingen en de mutaties in de schulden ofwel de som van de mutaties van de vaste en vlottende financiële activa minus de som van de mutaties van de vaste en vlottende schuld. De meerjarenbalans is een samenstelling van de balansgegevens van de GGD. De realisatie 2019 en de begroting 2020 heeft als basis gediend en vervolgens is met de beschikbare gegevens een raming gemaakt voor de jaren daaropvolgend. De cijfers 2019 zijn nog voorlopig omdat de jaarrekening nog niet definitief is vastgesteld.

Waarderingsgrondslagen

Materiële vaste activa

De materiële activa worden gewaardeerd op de historische verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen. Afschrijving op de materiële vaste activa vindt plaats volgens de lineaire methode met inachtneming van de verwachte levensduur. Het grensbedrag waarboven investeringen worden geactiveerd bedraagt € 10.000,-.

Vlottende activa

De vlottende activa bestaan uit vorderingen, transitoria en liquide middelen. Deze worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

De algemene reserve en de bestemmingsreserves zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Langlopende schulden

Voor de aankoop van het kantoorpand is een langlopende geldlening aangegaan.

Kortlopende schulden

De waardering van de kortlopende schulden is tegen de nominale waarde.

Bijlage 9 Compensabele BTW

Gemeente	Totalen per gemeente begroot
Dalfsen	8.000
Deventer	21.000
Hardenberg	14.000
Kampen	13.000
Olst-Wijhe	6.000
Ommen	6.000
Raalte	9.000
Staphorst	6.000
Steenwijkerland	11.000
Zwartewaterland	7.000
Zwolle	26.000
Totaal	127.000

Bijlage 10 Beleidsindicatoren

De gegevens uit de programmabegroting 2021 zijn vertaald in de volgende beleidsindicatoren.

Naam indicator		Eenheid	Resultaat
Formatie	1)	FTE per 1.000 inwoners	0,45 FTE per 1000 inwoners
Bezetting		FTE per 1.000 inwoners	n.v.t. alleen voor jaarrekening
Apparaatskosten	2)	Kosten per inwoner	€ 44 \ per inwoner
Externe inhuur	3)	Kosten als % totale loonsom + totale kosten inhuur externen	1%
Overhead	4)	% van totale lasten	26%

Toelichting:

- 1) Dit betreft de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat voor het begrotingsjaar 2021 op peildatum 1 januari.
- 2) Apparaatskosten zijn alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie (exclusief griffie en bestuur).
- 3) Onder externe inhuur wordt verstaan de begrote kosten voor het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.
- 4) Overheadkosten: Dit betreft alle begrote kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces conform de definitie van het BBV.

